

Číslo: 5029/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňoch od **11. 01. 2022** do **12. 01. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Veličná 123	
Zriaďovateľ	Obec Veličná

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ivana Drobulová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5029/2021 - 2022 zo dňa 22. 10. 2021
inšpekciu vykonala:

Mgr. Daniela Filková, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKcie

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		štátna	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	Slovenský/VJS
Počet detí	42	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov			0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Školský vzdelávací program (ŠkVP) „Pomôž mi rozprestrieť krídla“ vlastnými cieľmi podporoval nadanie a záujmy detí a ich pozitívny vzťah k hudbe vrátane rozvíjania ich hudobnej gramotnosti (HG). Špecifické stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ)

so zameraním na hudobnú výchovu (HV) a podporu rozvíjania HG boli v ŠkVP stanovené. Učiteľky sa v dotazníku vyjadrili, že výber stratégií im skôr nespôsobil problémy pri príprave a realizácii činností s hudobným zameraním. Definované podporné aktivity (zapájanie do kultúrno-spoločenských podujatí¹ a súťaží²), ktoré organizovali okresné a obecné inštitúcie³ primerane rozvíjali hudobný a pohybový talent nevynímajúc tvorivosť detí MŠ a ich verejné prezentovanie s vlastným folklórnym programom. V súčasnom období, kedy trvá pandemická situácia a núdzový stav, učiteľky aktuálne využívali online možnosti a elektronicky distribuovali nahrávky kultúrnych vystúpení⁴ detí, venované rodinným príslušníkom (mamičkám, rodičom a starým rodičom). Z vyjadrenia riaditeľky školy boli na tieto aktivity MŠ pozitívne ohlasy. Realizáciou tradičných kultúrno-dramaticko-spoločensko-hudobných besiedok a predstavení pedagogickí zamestnanci posilňovali u detí úctu a sociálne kompetencie, obohacovali ich hodnotový systém a rozvíjali talent.

Dokumentácia⁵ školy preukázala zámery a osvetovú činnosť v oblasti HV a podpory rozvíjania HG detí. Priebežne realizované aktivity boli chronologicky zaznamenané⁶, čím škola evidovala významné interné a externé udalosti aktívneho života školy.

Činnosť pedagogickej rady bola do času realizácie školskej inšpekcie orientovaná na prezentovanie poznatkov zo vzdelávania⁷ 2 učiteliek. Ich obsah bol prístupný aj ostatným pedagogickým zamestnancom elektronickou formou, čo potvrdili v dotazníku pre učiteľov. Momentálne boli 3 učiteľky prihlásené na vzdelávanie⁸ prostredníctvom portálu Vnímavé deti. Tvorbou portfólia⁹ bola priebežne kompletizovaná problematika HV. Zistenia vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ neboli do času inšpekcie prezentované, pedagogická diagnostika detí neobsahovala poznámky z ich napredovania v oblasti HG, ani hodnotenie realizovaných aktivít nebolo oficiálne špecifikované na zasadnutí pedagogickej rady.

V triede bol deťom prístupný hudobný kútik, ktorý obsahoval spektrum Orffových rytmických a melodických hudobných nástrojov. K dispozícii bol klavír, aj elektronický, prioritne využívaný učiteľkami, čo potvrdili aj v dotazníku pre učiteľov. Ďalej škola disponovala spektrom ďalších hudobných nástrojov¹⁰, aj detských akustických, elektronických spevníkov,

¹ Obecné kultúrne podujatia s príležitosťami tradičného obecného jarmoku a folklórne slávnosti dolnej Oravy

² Najkrajšia fašiangová maska v podobe hudobného nástroja

³ Historická gazdinská škola Veličná; Žilinský samosprávny kraj; Oravské kultúrne stredisko Dolný Kubín; Obec Veličná

⁴ <https://youtu.be/7Bjzw66QX8o>; <https://www.youtube.com/watch?v=sEojQIE0cgq>;
<https://youtu.be/Q72ctfD42sg>; <https://youtu.be/KkBnEGiJ0i8>;

⁵ Plán práce na školský rok 2021/2022; Správa o VVČ, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021

⁶ Kronika školy

⁷ Hudobné zázraky pre deti; Detské folklórne žánre a zvykoslovné prejavy ako prostriedok rozvoja umeleckej expresie detí predškolského veku (Pro Solution – Inšpirácia)

⁸ Liečivá sila hudby - muzikoterapia pre deti; Pohybové hry na hudbu vo dvojiciach; Pravidlá cvičenia s prvkami hudobnej dramatiky

⁹ Návzik sluchovej analýzy a syntézy; Metodické listy: Hry s hudbou; Rapoceme spolu

¹⁰ Husle, zobcova flauta, akordeón, fúkacia harmonika, vlastnoručne zhotovené rytmické nástroje

prípadne hračiek a audiovizuálnou technikou. Učiteľky aktualizovali odborné portfólio, mali k dispozícii hudobné nahrávky¹¹ a literatúru¹². Podieľali sa na tvorbe kostýmov a krojov k vystúpeniam detí. Individuálne alebo spolu s deťmi vyrábali rytmické¹³ nástroje. Vyhodnotením dotazníka pre učiteľov MŠ vyplynulo, že učiteľky využívali iba klavír. Priebežne dopĺňali, pre pedagogickú prax nevyhnutné, hudobné odborné portfólio o interné metodické materiály.

Formálne predpoklady realizácie HV a podpory rozvíjania HG detí boli v MŠ vytvorené.

1.2.2 Výchovo-vzdelávacia činnosť

Priebeh a výsledky výchovy a vzdelávania z hľadiska učenia sa detí a vyučovania učiteľkou boli sledované hospitáciami počas kompletnej dopoludňajšej činnosti v heterogénnej triede. V čase tematickej inšpekcie bolo prítomných 19 detí.

Deti porozumeli plánovaným zámerom dopoludňajších činností, súvisiacich s inštrumentálnymi činnosťami. Obohatili si poznatkový systém o názvy hudobných nástrojov, ktorými vytvárali jednoduché melódie. Už hry a hrové činnosti boli optimálne situované na aktivity, ktoré obsahom súviseli s hudobnými nástrojmi a komponovaním skladieb. Viaceré deti pomenovali rytmický a melodický hudobný Orffov inštrumentár, čím si efektívne obohatili slovnú zásobu o hudobnú terminológiu. Identifikovali aj ďalšie hudobné nástroje podľa vzhľadu a podľa zvuku, pamätali si ich názov prostredníctvom interaktívnych zvukových hračiek¹⁴. Boli aktívne a s radosťou plnili učiteľkou motivované úlohy. Niektoré mali problém vo výslovnosti celého názvu obsahujúce hlásku L (klarinet, violončelo, klavír). Ich opakovaním dostali príležitosť na zdokonaľovanie individuálneho verbálneho vyjadrovania. Ďalšie deti vyrábali z odpadového materiálu rytmický nástroj podľa jasnej ústnej a praktickej inštrukcie učiteľky. Počas hudobných aktivít boli hrkálky efektívne a funkčne využité na sprievodné udávanie rytmu. Deti spievali prirodzene, odvážne, väčšinou intonačne čisto, rytmicky a dynamicky priaznivo a v základnom hlasovom rozsahu so sprievodom hudobných nástrojov. Poznali texty a pamätali si melódiu známych piesní. Ojedinelým nedostatkom bolo neudržanie správnej hlasovej polohy a hlasového rozsahu detí, pretože učiteľka neudávala vždy hudobným nástrojom adekvátnu spevácku polohu, čo viedlo deti viac k rytmizovaniu piesní, miesto melodického spievania. Rozlišovaním nehudobných zvukov deti si cibrili sluch a sústredené počúvanie s porozumením. Dokázali rozlíšiť jeho zdroj. Učiteľka zabezpečila vhodné podmienky a motivačné situácie pre inštrumentálne činnosti. Vytvorila príležitosť, aby deti manipulovali s hudobným nástrojom a osvojili si očakávané manipulačné spôsobilosti (stlačiť jednu farebnú klávesu, cinknúť paličkou iba na jednu kovovú alebo drevenú klapku v súvislej postupnosti alebo podľa farebných nôt alebo brknúť prstom na lamelu). Porovnať a vybrať totožné farby klávesy v súvislosti s rovnakou farbou noty nebolo pre deti problematické, pretože dokonale rozlišovali základné farebné spektrum. Učiteľka zabezpečila hudobné nástroje Orffovho inštrumentára v dostatočnom množstve (každé dieťa malo k dispozícii hudobný nástroj) na aktívne prehrávanie melódií známych pesničiek a práve skomponovaných melódií podľa vlastnej fantázie. Vytvorené tvorivé hudobné prostredie

¹¹ Miro Jaroš: Pesničkový neposlušník; Dano Heriban: Detský svet hudby

¹² Hry s klasickou hudbou; Ľudové hudobné nástroje;

¹³ Hrkálky – padajúci dážd', veľkoplošné farebné notové záznamy piesní

¹⁴ Interaktívne hovoriace pexeso: Hudobné nástroje

motivovalo deti k aktivite. Osvojovali si manipulačné spôsobilosti. Pohotovo menili, striedali a uplatnili aj základné lokomočné pohyby podľa udávaného rytmu tamburíny. Komponovali farebné skladby, prípadne zručne zabezpečovali hudobný sprievod rytmickými nástrojmi¹⁵ k známym detským piesňam podľa farebnej notovej osnovy. Chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov, noty a hudobného nástroja, aplikovali získané vedomosti, spôsobilosti a návyky aktívnou praktickou činnosťou. Učiteľka aplikovala efektívne stratégie podporujúce hudobnú gramotnosť každého dieťaťa. Napomáhala k sluchovej, speváckej a rytmickej sebarealizácii sa detí. Ovládala rytmické nástroje a uplatnila praktické hudobné zručnosti. Spievala intonačne čisto. V triede vytvorila adekvátnu tvorivú atmosféru budúcich hudobníkov. Praktické inštrumentálne činnosti vychádzali z jednoty slova a tónov a optimálne podporili tvorivé improvizovanie detí.

Zo zadaného dotazníka pre učiteľov MŠ vyplynulo, že frekvencia zaradenia HV bola jedenkrát do týždňa. Dĺžku jej trvania označili v rozhraní 30 minút až 1 hodiny. Všetky sa vyjadrili, že činnosti s hudobným zameraním integrovali počas VVČ. Využívali rytmizáciu a hudobné činnosti prepájali aktivitami s predčitateľským zameraním. Rozprávali sa o porozumení slovám, obsahu a myšlienke hudobnej aktivity. Zaraďovali prípravné cvičenia. Počas činnosti s hudobným zameraním preferovali prevažne spevácke činnosti, počúvanie hudby a hudobno-pohybové činnosti.

2 ZÁVERY

ŠkVP „Pomôž mi rozprestrieť krídla“ vlastnými cieľmi podporoval pozitívny vzťah detí k hudbe. Stanovenými stratégiami VVČ napomáhali HV a rozvíjali HG detí. Podpornými aktivitami ich zapájali do kultúrno-spoločenských podujatí a súťaží primerane prehĺbili hudobný a pohybový talent nevynímajúc tvorivosť. Príslušná dokumentácia školy preukázala zámery a osvetovú činnosť v oblasti HV a podpory rozvíjania HG detí. Činnosť pedagogickej rady bola orientovaná na vzájomné prezentovanie poznatkov zo vzdelávania učiteliek. V súčasnej dobe boli učiteľky prihlásené na vzdelávanie k rozšíreniu poznatkov s hudobným obsahom. Tvorba portfólia s obsahom HV bola priebežne kompletizovaná. Prezentovanie zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ nebolo realizované, pedagogická diagnostika detí neobsahovala poznámky z ich napredovania v oblasti HG, ani hodnotenie realizovaných aktivít neboli špecifikované na zasadnutí pedagogickej rady. V triede bol deťom prístupný hudobný kútik, ktorý obsahoval spektrum Orffových rytmických a melodických hudobných nástrojov. K dispozícii bol klavír, aj elektronický, prioritne využívaný učiteľkami. Škola disponovala spektrom ďalších hudobných nástrojov, aj detských akustických, elektronických spevníkov, prípadne interaktívnych hračiek a audiovizuálnou technikou. Hudobné portfólio MŠ obsahovalo aktualizované melodické nahrávky, interné metodické materiály a literatúru. Kolektív zamestnancov školy sa podieľal na vlastnoručnej tvorbe kostýmov a krojov na vystúpenia detí. Pedagogickí zamestnanci individuálne alebo spoločne s deťmi vyrábali rytmické nástroje.

Deti porozumeli plánovaným zámerom dopoludňajších činností, ktoré svojím obsahom súviseli s hudobnými nástrojmi a komponovaním skladieb. Viaceré sa učili pomenovať rytmický a melodický hudobný Orffov inštrumentár, čím si efektívne rozširovali hudobné

¹⁵ Metalofón; zvonkohra; xylofón; elektronická farebná klávesnica; ladiace bicie farebné trubice; hrkálka; kalimba - perkusie

vedomosti a obohatili slovnú zásobu o hudobnú terminológiu. Identifikovali aj ďalšie hudobné nástroje podľa vzhľadu a podľa zvuku, pamätali si ich názov prostredníctvom interaktívnych zvukových hračiek. Boli aktívne a s radosťou plnili učiteľkou motivované úlohy. Niektoré deti vyrábali z odpadového materiálu funkčný rytmický hudobný nástroj podľa ústnej a praktickej inštrukcie učiteľky. Deti spievali prirodzene, odvážne, väčšinou intonačne čisto, rytmicky a dynamicky priaznivo v základnom hlasovom rozsahu so sprievodom hudobných nástrojov. Poznali texty a pamätali si melódiu známych piesní. Rozlišovali aj nehudobné zvuky. Učiteľka vytvorila príležitosť, aby všetky deti manipulovali s hudobným nástrojom a osvojili si očakávané spôsobilosti. Umožnila deťom aktívne prehrávanie melódií známych pesničiek podľa farebného notového záznamu a práve skomponovaných vlastných melódií podľa fantázie. Deti chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov, noty a hudobného nástroja, aplikovali získané vedomosti, spôsobilosti a návyky aktívnou praktickou činnosťou. Učiteľka aplikovala efektívne stratégie podporujúce hudobnú gramotnosť. Inštrumentálne činnosti optimálne vychádzali z jednoty slova a tónov. Podporovala sluchové, spevácke a rytmické seberealizovanie sa detí. Ovládala rytmické hudobné nástroje a uplatnila praktické hudobné zručnosti. Občasným nedostatkom bolo neudržanie správnej hlasovej polohy a hlasového rozsahu detí, pretože učiteľka neudávala vždy hudobným nástrojom adekvátnu spevácku polohu, čo viedlo deti viac k rytmizovaniu piesní, miesto melodického spievania.

SILNÉ STRÁNKY

- priestorové podmienky MŠ a jej materiálne vybavenie na rozvíjanie HG detí.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- prezentovanie zistení z kontroly VVČ na zasadnutí pedagogickej rady;
- rozšírenie pedagogickej diagnostiky o napredovanie detí v oblasti HG;
- prezentovanie hodnotenia realizovaných podporných aktivít na zasadnutí pedagogickej rady.

Zamestnanec, ktorého sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, bol s výsledkami a závermi oboznámený.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- hudobným nástrojom udávať a udržiavať optimálnu spevácku polohu detí.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP „Pomôž mi rozprestrieť krídla“;
2. školský poriadok;
3. elektronická triedna;
4. plán práce na školský rok 2021/2022; správa o VVČ, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021; kronika;
5. zápisnice z rokovania pedagogickej rady;
5. hospitačné záznamy VVČ;
6. záznamy z pedagogickej diagnostiky;

7. plán profesijného rozvoja; osobný plán profesijného rastu pedagogických zamestnancov;
9. doklady o ďalšom vzdelávaní (certifikáty, osvedčenia) pedagogických zamestnancov;
10. odborné portfólio učiteliek.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Daniela Filková

Dňa: 26. 01. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Daniela Filková

b) subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ivana Drobulová, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 28. 01. 2022 vo Veličnej:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina

Mgr. Daniela Filková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ivana Drobulová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Ivana Drobulová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Daniela Filková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti